

Dagens ord – hej

Kort förklaring: Du kan säga hej när du träffar någon eller om du vill börja prata med någon.

I den här guiden får du förslag på samling, hur ordet hej kan användas under skoldagen, aktiviteter i Skoltavlan samt förslag på aktiviteter, sånger och böcker som hjälper eleven att upptäcka och förstå ordet hej.

OBS! Tänk på att modellera under hela samlingen och var extra noga med att modellera dagens ord varje gång det förekommer. Modella är när personal använder samma AKK-sätt som eleverna tillsammans med sitt tal, utan krav på att eleven ska göra det. Detta kan göras med gester, tecken eller bildsymboler (i exempelvis kommunikationskortor, kommunikationsböcker eller digitala hjälpmedel).

Samling (20 min)

Introduktion av dagens ord

- Lyssna på Samma som du av Linn Johnels. Modella särskilt ordet hej.
- Berätta att dagens ord är hej.
- Säg ordet hej med klassens gemensamma AKK-system.
- Be eleverna leta upp ordet i sina individuella AKK-system. Elever som inte har ett eget AKK-system kan använda basordskartan som följer med materialet. Om ordet inte finns i elevernas system så lägg till det.

Förklara ordet

- Säg ”Du kan säga hej när du träffar någon eller om du vill börja prata med någon”.
- Visa genom att en personal går ut. Säg ”när [namn] kommer in ska vi säga hej!” Ropa ”kom in” med talknapparna eller med rösten. Alla säger ”hej!” Bekräfta alla elevers initiativ med tecken/pekprat. Prata också om olika sätt att säga hej (titta, le, med rösten, vinka).

Förslag på material:

talknappar med ”Kom in!”

Tips! Bekräfta alla initiativ till att uppmärksamma att personalen kommer in.

Läs berättelsen

Läs berättelsen om Kim och Tim antingen på skärm eller utskriven.

Hej kompis!

Eleverna och personalen sitter i en ring eller halvcirkel så att de ser varandra. Håll upp sjalarna och visa att några har samma färg. Ge två av personalen en varsin sjal med samma färg. De kan tydligt visa och säga att de har samma färg på sjalarna och går fram till varandra och säger ”Hej!” Dela ut en sjal var till alla i gruppen. Säg att de ska hitta kompiserna som har samma färg på sjalen och säga ”hej!” Upprepa eventuellt och om det passar gruppen kan de vända stolarna så att de sitter med ryggen mot varandra för att göra det lite svårare.

Förslag på material: sjalar i olika färger. Minst två av varje färg.

Tips! Beroende på grupp kan alla leta sin kompis samtidigt eller en i taget.

Ordbild

- Visa ordbilden, ljuda fonemen (**h-e-j**) och följ med fingret. Ordbilden finns i slutet på denna handledning.
- Sätt upp ordbilden på väggen.

Extra aktivitet

Lyssna på en sång eller titta på ett videoklipp.

Sånger:

- Hej kompis! - YouTube
- Hej goddag och hallå! - YouTube
- Så säger du "Hej" på 37 olika språk! - YouTube
- Hej hej, nu sjunger vi en sång med Fia och gänget
- Hej jag heter Bengt (Och jag jobbar på en knappfabrik)
- Hej vädret med Sign Up
- Hej sommaren! - Arne Alligator

Böcker:

Hej till alla djuren av Julia Wiberg

Tecken på lärande

- Eleven tittar mer när du tecknar/använder deras AKK.
- Eleven tittar mer på sitt AKK.
- Eleven reagerar när du säger ordet.
- Eleven utforskar ordet i sitt AKK. Tolka och svara på de symboler eleven väljer även om det inte är det aktuella basordet.
- Eleven verkar förstå ordet i en vardagssituation, exempelvis vid maten, påklädning eller bokläsning.
- Eleven verkar även förstå ordet i nya situationer och aktiviteter.
- Eleven använder ordet oftare i situationer där det passar in.

Använd ordet under hela dagen

Kom ihåg: Modella bara ordet, förhör inte eleverna om deras förståelse av begreppet. Uppmärksamma och svara när eleven själv uttrycker något, oavsett om det är ett basord eller inte. Om eleven kan uttrycka ordet och vet vad det betyder så ställ öppna frågor eller vänta och förvänta. Instruera eller uppmana dem inte att använda fokusordet.

Använd ordet hej under hela skoldagen. Uppmärksamma när någon kommer in. Säg hej när du kommer in i rummet. Uppmärksamma när någon säger hej. Uppmärksamma elever på om kompisen säger hej (med kroppsspråk, gester, tecken, ord eller bildsymboler). Visa hur hej/hallå kan användas för att fånga uppmärksamhet och påbörja samtal. Hämta inspiration nedan och försök att använda olika kommunikativa funktioner under dagen.

Kommunikativa funktioner

Önskemål och behov	Protestera	Berätta, fråga, svara	Kommentera
hallå! hej!		[namn] sade hej! Vem sade hej ?	

Undervisningsmaterial i Skoltavlan

I Skoltavlan finns följande övningar som innehåller basordet hej. Du hittar dem i biblioteket under kategorin kommunikation. Information om inställningar för materialen finns i den övergripande handledningen för basord.

- Kim och Tim – berättelse
- Kim och Tim – ramsa
- Kim och Tim – frågor
- Kim och Tim – välj samma
- Kim och Tim – samtalskarta
- Hej – övning

Tips! Du kan också skriva ut text, bilder, bildsymboler och samtalskartor till berättelser och ramsor som stöd i undervisningen. Materialen finns på samma sida som denna lärarhandledning på Skoltavlans hemsida.

Förslag på aktiviteter utifrån ämnesområden

Estetisk verksamhet	Gör ett hus och skär ut luckor för dörr och fönster. Sätt bilder på figurer/artister/personer bakom. Öppna och säg "Hej...!"
Läsa, skriva	Använd ordtavlan med basord hej. Gör en Hej-bok med olika sätt att säga hej.
Motorik	Lek kurragömma och säg hej när ni hittar någon och när ni blir hittade.
Vardagsaktiviteter	Hej på olika sätt, hej på olika språk, sätt upp talknapp i hallen så att eleverna kan säga hej.
Verklighetsuppfattning	Säg hej till olika personer i samhället (affären, skolan, fik). Dokumentera.

Fler förslag som inspiration!

Skapa en Hej-film

Material: Surfplatta med en filmredigeringsapp.

Ord/fraser: hej, hallå, halloj, tjena

Gör så här: Påminn om att ordet hej är i fokus och prata om att man säger hej när man träffar någon eller vill börja prata med någon. Filma olika personal och elever när de säger "hej!" Finns det djur i närheten går det att filma hur de hälsar. Klipp ihop till en Hej-film och titta på den.

Gör en hej-bok

Material: foton på personer som eleven känner, papper, lim, dekoration alternativt en digital bok

Ord/fraser: Hej!

Gör så här: Påminn om att ordet hej är i fokus och prata om att man säger hej när man träffar någon eller vill börja prata med någon. Prata om och visa olika sätt att säga hej.

Gemensamt skrivande

Skriv fylla-i-meningar, till exempel om ämnet ”på zoo” eller ”på konsert”: Hej _____!

Eleverna kan välja ord att fylla i meningen med:

- Foton på djur/artister
- Djur/artister i sitt AKK-system

OBS! Vägledning för detta moment hittar du i den övergripande lärarhandledningen.

Ordbild

hej

